

Elan na kongresu FIS

Naše smuči predmet obžudovanja — Tuji strokovnjaki priznavajo visoko kvaliteto naših proizvodov

Ko so se zbrali v Opatiji številni delegati iz vseh predelov sveta na kongresu FIS, je bilo na dlani, da mora tudi naša tovarna na nek način sodelovati. Po običaju kot se spodobi, smo pripravili lično izložbo in predstavili našo tovarno samo z nekaj pari kvalitetnih smuči. Da je bilo vse še bolj pestro in mikav-

všeč. No, končno se je le opogumil in »napadel« predstavnik ELANA v Opatiji. Njegov pogovor je bil zelo zanimiv. Po rodu Portugalec, živi v Švici in z veliko vmeno trguje. Zelo se zanima za smučanje in ves prosti čas posveča razvoju smučanja na Portugalskem. Navdušen je bil nad Impulsom, smučko za katero meni, da bi razburila portugalsko tržišče. Živo se je zanimal za vso našo proizvodnjo in pismeno sestavil seznam artiklov Elana, ki pridejo v poštev za njegovo trgovanje na Portugalskem. Tu sem opazil koliko je še neobdelane in nezorane ledine, ko proučujemo tuja tržišča!

Vsekakor je treba povedati, da so tudi drugi predstavniki in zastopniki nacionalnih smučarskih federacij nenehno obiskovali naš razstavi prostor in hoteli temeljita pojasnila o proizvodnji naših smuči. To še posebej velja za predsednike smučarske federacije NDR, Sovjetske zveze, ZDA in če verjamete ali ne, celo daljne Kolumbije.

Se dolgo ne bo šel v pozabo dan, ko so delegati soglasno sklenili, da bo prvo svetovno prvenstvo v smučarskih poletih prihodnje leto v Planici. Val navdušenja je zajel vse navzoče delegate, da posebej ne govorimo o predstavnikih Jugoslavije. Predsednik SZS in predsednik planiškega komiteja Niko Belopavlovič je takoj po veseli novici zbral vse tiste delegate, ki so o tem glasovali in jih s čašo whiskyja pogostil prav pri našem razstavnem prostoru. Zato ni moglo biti naključje, da so se vsi zazrli v našo skakalno smučko, ki je kot nevesta »v modrem« posebljala pojem Planice.

Elan je v Opatiji prav gotovo afirmiral svoje ime in svoje proizvode. Z diplomatsko veščino se je v takšnih primerih potrebno sukat med gosti, ki so na oko neml opazovalci, pa vendar še kako pomembni ocenjevalci dogodkov, vedenja, gostoljubja in tovariških odnosov!

M. Lipar

Gostje na kongresu FIS na našem razstavnem prostoru. Od leve: Dr. Danilo Dougan član predsedstva FIS, Marjan Jeločnik, prof. na Višoki šoli za telesno kulturo, član predsedstva FIS in četrti član predsednik Smučarske zveze NDR

no za oko in okus tujih in domačih gostov, nam je pri tej akciji pomagal še FRUCTAL iz Ajdovščine s svojimi sokovi in drugimi priznanimi pijačami. Tako pripravljeni smo pričakali začetek kongresa.

Eden izmed številnih gostov (bilo jih je okrog 500) po rodu Norvežan, zdaj pa sloviti farmar v Teksasu — Gustav Raauum, ki je obenem predsednik za skoke pri FIS organizaciji, je izjavil, da je zelo počaščen, ker se je lahko dodobra poučil o proizvodnji tovarne Elan. To bi bila lahko samo kurtoazna pripomba slovitega sodnika za skoke, toda ko smo kasneje videli njegov nastop in slišali zaključno besedo o naši Planici, smo bili takoj prepričani, da je mož iskren prijatelj Jugoslavije in da mu je tuje vsako laskanje.

Zanimivo je bilo opazovati mnoge goste, delegate, ki so pri vходу v dvorano nekako nezaupljivo gledali proti našemu razstavnemu prostoru, bistreje oko pa je videlo, kako so z radovednimi očmi božali naše izdelke.

Prav tu bi rad omenil veliko zanimanje in neverjetno zavzetost portugalskega delegata, ki je nekaj dni samo od daleč opazoval naše razstavljene smuči in zavzeto prelistaval prospekte, ki so mu bili očitno

Zgradba v Opatiji v kateri je bil kongres FIS

Srečno na dopust z elanovim čolnom

Sarajevo: dejanja hočemo

Iz kongresa samoupravljalcev poroča naš delegat tov. Slavko Knafelj

Ceprav je od kongresa v Sarajevu dobra dva meseca, ne bo odveč, da osvetlimo tiste zaključke tega največjega dogovora jugoslovanskih samoupravljalcev, ki naj služijo kot izhodišča na nadaljni poti razvoja našega družbenega samoupravljanja, stabilizacije gospodarstva in udržitve političnega sistema.

Ta izhodišča so rezultat dela štirih delovnih komisij na kongresu, oz. številnih resolucij sprejetih na zaključni plenarni seji 8. maja. Vsi delegati, prav gotovo pa tudi vsa široka javnost, je iz te samoupravne manifestacije potegnili edini zaključek: dovolj je bilo govorjenja, treba bo zavijati rokave in premakniti naš težko obloženi voz težav iz kolovoza. Ni več vprašanje, ali ali? Je samo ena pot in ta pot je učinkovito ukrepati za izboljšanje političnih in gospodarskih razmer v državi!

Če se dotaknemo nekaterih bistvenih zaključkov resolucij, je prav gotovo na prvem mestu popolna podpora za takojšnjo sprejetje ustavnih sprememb iz katerih izhaja v nadaljevanju vse drugo. Zahteva se dosledno in striktno izvajanje tistih ustavnih sprememb, ki omogočajo neodtujljivo pravico delavcev, samoupravljalcev pri razpolaganju s pogoji, sredstvi in rezultati dela. Omo- gočiti je treba pridobivanje in prilaščanje dohodka, ki ni v skladu z rezultati dela, kar povzroča boleče

(Nadaljevanje na strani 4)

**UREDNIK
SLAVKO KNAFEJ
FOTO
FRANCI KOLMAN
TEHNIČNI UREDNIK
MARJAN LIPAR
TISK
GORENJSKI TISK**

Gospodarski načrt 1971

Letni gospodarski načrt konkretno zira politiko gospodarskega razvoja podjetja v obdobju posameznega koledarskega leta. Kot izhodišča pri določanju letnega gospodarskega razvoja služijo dosežki oziroma ocene o izpolnitvi gospodarskega načrta v preteklem oziroma tekočem koledarskem letu, podatki iz perspektivnega programa razvoja podjetja ter smernice, ki jih določajo družbeni plani plotično-teritorialnih skupnosti. Gospodarski načrt je zaradi teh lastnosti istočasno tudi delovni program vseh proizvodnih enot in strokovnih služb.

Izpolnitev in uresničitev v načrtu navedenih smernic gospodarske politike predstavlja za vse enote podjetja pravico in obveznost, ki jo je treba izvršiti.

Delavski svet podjetja je na 6. redni seji dne 28. decembra 1970 sprejel oziroma postavil izhodišča plana za leto 1971. Pred tem pa sta tudi odbora za gospodarjenje in vprašanje združenega dela na 2. rednem skupnem zasedanju 26. novembra 1970 obravnavala osnove in izhodišča za gospodarski načrt 1971. Postavljena izhodišča imajo namen doseči boljše gospodarsko poslovanje, enotno poslovno politiko in z doslej vloženimi sredstvi povečati celotni dohodek, ki bi zagotovil plačevanje obveznosti podjetja, sredstva za izplačilo povečanih osebnih dohodkov ter potrebna sredstva za družbeni standard.

Ker je podjetje zadnji dve leti v primerjavi z ostalim celotnim gospodarstvom, z industrijo in s posameznimi panogami s podjetji močno nazadovalo pri osebnih dohodkih, je v letu 1971 ena izmed osnovnih nalog našega podjetja izboljšati tako stanje, seveda ne da bi pri tem poslabšali sorazmerje med osebnimi dohodki in skladi podjetja.

1. Plan prodaje

Na podlagi izhodišč iz osnov, ki so podlaga za sestavo gospodarskega načrta ter analize oziroma informacije, s katero je bil seznanjen delavski svet na 8. redni seji dne 13. aprila letos za obdobje prvega kvartala letos, lahko zaključimo, da bo obseg poslovanja močno povečan v primerjavi z doseženim v lanskem letu. Tako bo po podatkih prvotnih izhodišč cca 275 predvidenih proizvodov z vrednostjo 85 milijonov ali skoraj 22 % več kot leta 1970.

Po že sklenjenih pogodbah in okvirnih naročilih ter dogovorih pa je ugotovljeno, da bo prodaja dosežena v letošnjem letu v višini 90 milijonov din ali za 29 % povečanje. Če pa navedeni realizaciji dodamo še elemente, kateri niso sestavni del družbenega proizvoda (trgovsko blago in drugo) bo znašala celotna realizacija preko 93 milijonov din.

Povečanje prodaje nastopa pri vseh skupinah standardnih proizvodov, posebno pa je absolutno in relativno največji premik pri čolnih, ki znaša za 9,2 milijona din ali 131 % povečanje.

53,6 % celotne realizacije proizvodnje ali 33 milijona US \$, od tega 10 odst. cliring, je predvidene v izvoz, kar je za 25 % več kot lansko leto, vendar pa je delež za 3 % manjši glede na 1970.

Pri vsem povečanju plasmata izdelkov bo pomenilo za prodajo dodatno naprežanje in izbiri ustrezne prodajne politike, če upoštevamo dejstvo, da je bil lanskeletni plasman izveden, posebno zimskih smuč, ki so predstavljale dobrih 66 % celotne prodaje in da je bila sezo-

na po vseh deželah slaba ter da izdelki čakajo prihodnje sezone.

Glede na devalvacijo dinarja in revalvacijo DM, ÖSch, Sfr, bo podjetje nekaj pridobilo v izvozu, približno enako pa bo izgubilo s povišanjem stroškov poslovanja in stroškov uvoza.

Količinski in vrednostni obseg realizacije proizvodnje po osnovnih skupinah proizvodov znaša:

Skupina	EM	Indeks 1971 1970
— Smuči	par	150
● lesene	par	146
● metalne	par	69
● plastične	par	315
— Ostali zimski šport		211
● smučarske palice	par	224
● sanke	kos	207
— Vodni šport		290
● čolni	kos	313
— Telovadno orodje		157
— Napr. za šport. igre		
— Reš. in zaščitna sred.		157
● lestve	kos	158
— Ostali proizvodi		100
— Storitve		100
Skupaj po LC		142

Delež izvoza je od skupne prodaje predviden v višini 3,3 milijona US \$, kar predstavlja 52 % celotne prodaje.

2. Plan proizvodnje je praktično enak planu prodaje, kjer so bile upoštevane tržne potrebe na domačem in tujem tržišču, le-te pa so bile sinhronizirane z možnostmi in razpoložljivimi kapacitetami proizvodnje.

Delež planirane vrednosti proizvodnje po posameznih proizvodnih enotah je

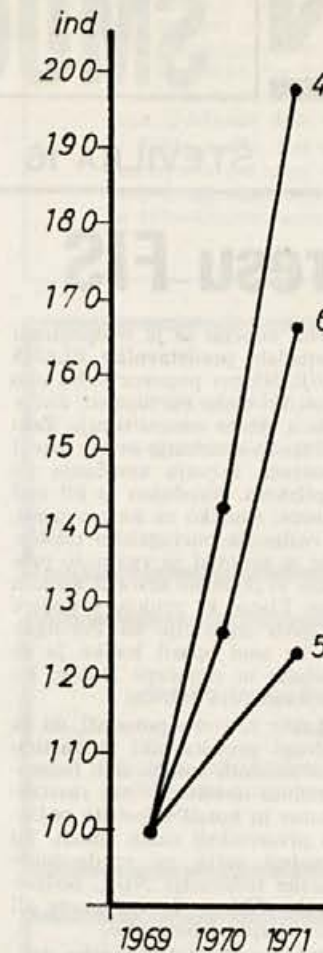
Enota	Indeks 1971 1970
— obrat smuč	133
— splošni obrat	128
● lesni oddelek	130
● kovinski oddelek	127
● sedlarski oddelek	123
— obrat plastika	300
— ostalo	100
Skupaj PLC	142

3. Plan kadrov

Za realizacijo plana proizvodnje in prodaje so potrebni dodatni kadri in to predvsem na proizvodna delovna mesta.

Skupna potreba kadrov brez inštituta je 821 ljudi ali 10 % več kot je bilo stanje zaposlenih na kraju lanskega leta. Z inštitutom pa znaša potreba 862 ljudi ali povečanje za 76 ljudi. To povečanje ne bi bilo v skladu z izhodiščem, odnosno tudi ne s povečano vrednostjo proizvodnje iz 85 na 90 milijonov din in pa vloženimi sredstvi, če ne bi upoštevali fluktuacijo zaposlenih, katera je dosegla lansko leto 83 ljudi,

(grafikon št. 1)

- 4 — Proizvodnja
- 5 — Zaposleni
- 6 — Proizvodnja na zaposl.

letos pa je predvidena številka nekoliko nižja, tako, da bi znašala povprečno letno število zaposlenih 763 ljudi brez inštituta.

Pri povečanju števila zaposlenih bo potrebno zagotoviti primerno kvalifikacijsko strukturo. Ravno tako pa je potrebno izdelati podroben plan izobraževanja že zaposlenega kadra.

4. Plan materiala

Glede na stabilizacijske ukrepe, ki jih pripravlja Zvezni izvršni svet za stabilizacijo gospodarstva, ne moremo sedaj še zaključiti ničesar, vendar pa lahko pričakujemo določene težave pri nabavi osnovnih surovin in materiala na domačem tržišču, posebno pa iz uvoza, saj naše podjetje uvaža dobro polovico vseh potrebnih materialov s konvertibilnega področja.

Negativni vplivi se čutijo pri porastu cen materialom iz uvoza zaradi devalvacije našega dinarja in pa zaradi revalvacije nemške marke, švicarskega franka ter avstrijskega šilinga. Na drugi strani pa porast cen domačih materialov in storitev, ki so tudi v močni dinamiki.

5. Plan razvoja in tehničnih raziskav

vsebuje prvenstveno delo Inštituta Elan, ki zajema od konstrukcijskega razvoja smuč in telovadnega orodja do tehnološke raziskovalne dejavnosti ter vse do elektronske obdelave podatkov za potrebe razvoja podjetja.

6. Plan investicij

V letu 1967 je podjetje izdelalo obširni investicijski program za razširitev in modernizacijo delovnih, proizvodnih in tehnoloških procesov v podjetju. Z izvajanjem te

investicije se je pričelo septembra meseca 1968, katera bo zaključena letošnjega leta.

Skupna programska vrednost investicije (z upoštevanjem kasnejšega rebalansa) znaša preko 33,6 milijonov din, od katere je bilo do konca lanskega leta porabljeno 29,1 milijonov din ali 87 % predvidenih sredstev, tako, da je odpadlo na leto 1971 še 4,5 milij. din.

Ker pa se delovna sredstva v uporabi normalno trošijo, jih je treba občasno zamenjati s sodobnimi ali pa obnoviti. Obseg tega pa je odvisen od poslovnega uspeha podjetja iz katerega izhaja višina razpoložljivih sredstev. Vir in višina ter namen uporabe sredstev v letu 1971 znaša:

— lastna sredstva	9,073.000,—
— najeti krediti	5,239.000,—
— skupaj vir sredstev	14,312.000,—
Namen porabe sredstev pa je:	
— obveznosti za anuitete	4,300.000,—
— investicija za osnovna sredstva	8,604.000,—
— investicije za obratna sredstva	1,408.000,—
Skupaj poraba sredstev	14,312.000,—

7. Plan stroškov

Če primerjamo povečani obseg proizvodnje s planom celotnih stroškov, lahko ugotovimo, da so ti začrtani v dosegljivih mejah, čeprav je trenutna situacija glede gibanja stroškov in ocene predvidenega gibanja za leto 1971 neugodna, prvenstveno iz razlogov, ki so omenjeni v planu materiala.

Na gibanje stroškov ne vplivajo samo zunanji činitelji, temveč do določene mere tudi notranji in je seveda planiranje stroškov toliko bolj oteženo pri splošni dezorientaciji, ki vlada v gospodarstvu.

Ker pa nam je znan naš cilj, t. j. proizvajati čim več v tej zvezi čim hitreje do rokov, čim kvalitetneje in čim ceneje, se je na tej osnovi pristopilo k planiranju stroškov, kateri se bodo morali gibati v predpisanih mejah, odnosno razmerja, posebno tistih, ki so pod vplivom nas samih, če bomo hoteli kriti vse eksterne in interne obveznosti od vračanja anuitet pa vse do ustvaritve sredstev za povečanje osebnih dohodkov.

Začrtani stroški za leto 1971 imajo predvideno povišanje na eni strani glede na obseg proizvodnje, na drugi strani pa ocene stanja in tendence gibanja stroškov v gospodarstvu.

Ne bo odveč, če na kratko pogledamo par reprezentančnih postavk:

— Surovina in material izdelave, ki predstavljajo 43,2 % celotnih stroškov, katerih vrednost povečanja je za 1 % iznad povprečnega povečanja celotnih stroškov, saj znaša povečanje za celih 42 %, to pa je ravno toliko za kolikor je povečana proizvodnja. Vzroki za tako gibanje so navedeni v planu materiala.

— Poraba električne energije je po fizičnem obsegu povečana za skoraj 520 tisoč kWh ali za 26 % glede na leto 1970 zaradi povečane proizvodnje in pa priključitve novih sodobnejših objektov proizvodnega in neproizvodnega značaja. Na kraju lanskega leta je nastopilo povišanje cen za dobrih 17 %, tako, da je skupna vrednost povečana za 48,7 %.

— Poraba embalaže se normalno računa v odnosu na mesečno doseženo prodajo, ker pa je ta v našem primeru zelo neenakomerna skozi

(Nadaljevanje s strani 2)

vse leto, je primernejše, da se jo odpisuje oz. računa z 2,1 % stopnjo na vrednost dosežene proizvodnje po PLC, kar znese skupno za planirano leto 8 % več kot leto prej.

— Podobno kot pri embalaži bi lahko računali tudi kalo-kvar-lom na prodajo. Pod to postavko ni razumeti kalo, ki nastane v proizvodnji, temveč nastalega na že prodanem blagu in priznani reklamaciji in podobno, nastale normalno v preteklem letu.

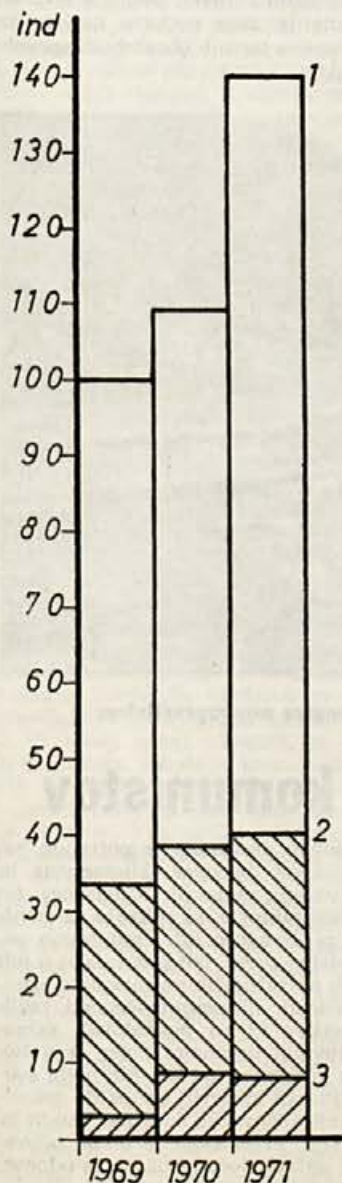
Planirano je 0,8 % na izvršeno proizvodnjo, kar znese samo 65 % lanskeletne vrednosti iz razloga, ker so se lansko leto pomembne napake pojavile in v osnovi odpravile že v sami proizvodnji.

— Stroški investicijskega vzdrževanja imajo iz leta v leto močno naraščanje. Tako kaže izdelani plan invest. vzdrževanja za 108,6 % povečanje v primerjavi s preteklim letom in to na delih, ki so neobhodno važnosti, kot so vzdrževalna dela na sušilnici, kotlovnici, zasenčitvi, tovarniški ograji in podobno.

Povprečna stopnja investicijskega vzdrževanja, ki se računa od nabavne vrednosti aktivnih osnovnih sredstev (ki se amortizirajo) je znašala v letu 1970 12,06 % bi ostala za leto 1971 nespremenjena.

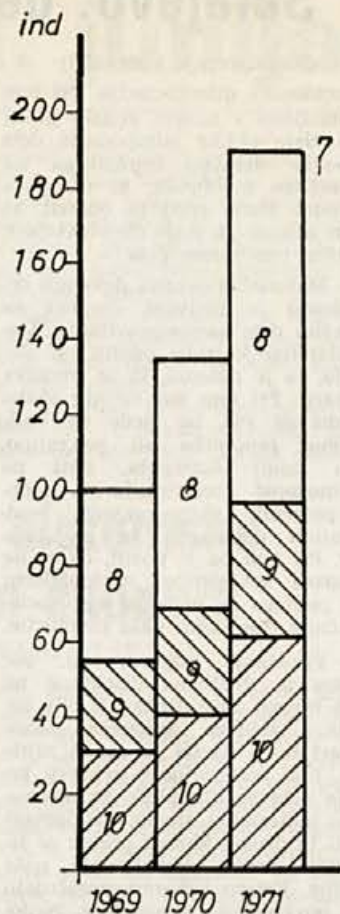
— Plan reklame in propagande temelji na analizi reklamnih medi-

St. 2

- 1 — Celotni dohodek
- 2 — Dohodek
- 3 — Ostanek dohodka

St. 3

- 7 — Celotni stroški
- 8 — Material
- 9 — Bruto OD
- 10 — Splošni stroški

jev, ki pridejo v poštev pri reklamiranju Elanovih proizvodov s ciljem, doseganja zanesljivih vsestranskih, posebno pa ekonomskega uspeha na domačem in tujem tržišču. V ta namen je predvideno preko 2 milijona din sredstev, ki predstavljajo v strukturi 2,2 % od celotnih stroškov in so za 98,1 % večji glede na leto 1970. Od vseh predvidenih sredstev za reklamo odpade na domače tržišče 43,9 % in na zunanje tržišče 56,1 %.

— Stroški osvajanja nove proizvodnje so pomemben del v strukturi celotnih stroškov, ki so bili doseženi lansko leto s 3,9 %, letos pa so predvideni s 3,3 %. Ze ta odnos nam kaže rahlo znižanje v primerjavi s planirano proizvodnjo, saj znaša povečanje za 21 %, proizvodnja pa za 42 %.

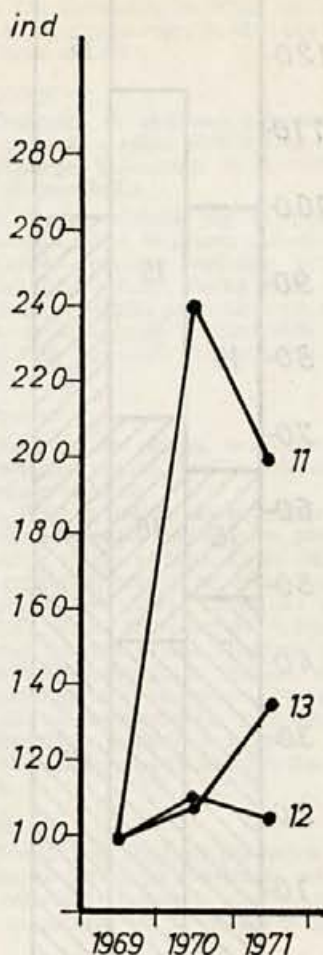
Do sedaj obravnavani stroški le malo povedo tistega, kar je bistveno za postavko. Pod stroški osvajanja nove proizvodnje so zajeti tisti izdatki (dohodki) za storitve, katere je opravil in zaračunal podjetju Razvojni Inštitut Elan kot pravna oseba. V to območje spada od konstrukcijskega do tehnološkega razvoja proizvodov od izdelave prototipa vzorcev (kolekcij) in celo v primeru prostih kapacitet sodeluje kot kooperant s proizvodnjo zahtevnejših izvedb polizdelkov in izdelkov. Na drugi strani opravlja IE tudi storitve tujim naročnikom v soglasju z matičnim podjetjem.

— Amortizacija kot strošek zavzema vsako leto pomembnejše mesto v strukturi celotnih stroškov katero je bila lansko leto 2,4 %, letos pa je predvidena 2,8 %. Skupna vrednost amortizacijskega stroška je tako povečana za 70,3 %. Predvideno povečanje je pogojeno z aktiviranjem sredstev (vključitev v uporabo) za-

ključujoče se triletno obsežne rekonstrukcije podjetja.

Kot je že omenjeno, je amortizacija zelo visok strošek, vendar

St. 4

- 11 — Ost. dohodka v dohod.
- 12 — Proizvod. na povpr. posl. sr.
- 13 — Povpr. OD na zaposl.

opravičen, na katerega pa delovne enote ne morejo vplivati.

Znan je predpis o minimalnih stopnjah amortizacijskih odpisov za posamezna sredstva. Ako bi naše podjetje odpisovalo po predpisu, bi bila v lanskem letu povprečna amortizacijska stopnja 4,69 % za vsa osnovna sredstva katera padejo pod amortizacijo, ker pa se uporablja smotrnejša politika odpisovanja po principu pospešene amortizacije z višjimi amortizacijskimi stopnjami od predpisanih, je bila ta v lanskem letu 8,32 %. Glede na hitri razvoj tehnike je tak način nujen, če se hočemo izogniti ekonomski zastarelosti strojev in ostalih osnovnih sredstev.

Po predvidenem načelu kot lansko leto bi znašala za leto 1971 minimalna stopnja odpisa 3,63 %, ki pa je pri neizpremenjenih stopnjah od lanskih pospešena glede na večje aktiviranje sredstev 6,80 %.

— V kalkulirani OD izdelave in režije so glede na lansko leto povečani za 33 % in tako predstavljajo 22,2 % v strukturi celotnih stroškov kar pomeni, da so ti rahlo nižji od doseženih lansko leto in to v glavnem na račun povečanja splošnih stroškov, kateri so udeleženi z 31,7 % v skupnih stroških ali 48 % povečani od lanskih, deloma pa tudi na račun povečanja stroškov izdelavnega materiala, ki predstavlja 46,1 % v strukturi stroškov in je povečanje za 42 %. Vse pa moramo primerjati s celotnimi stroški, ki so povečani za 41 % glede na leto 1970.

9. Plan družbenega standarda je obravnaval in sprejel delavski svet podjetja na 8. rednem zasedanju dne 13. 4. 1971.

(Nadaljevanje na strani 4)

Regres

Sklep DS za povišanje denarnega nadomestila za letni oddih članov delovne skupnosti.

Na podlagi samoupravnih sporazumov o delitvi osebnih dohodkov in razpoložljivih sredstev iz sklada skupne porabe v letošnjem letu, je DS na svoje seji 21. 6. sprejel naslednje zneske:

- 1. Članom delovne skupnosti 300,00 din
- 2. Za nepreskrbljene

- svojce iz tč. 1 in 2 ter otroke nad 10 let po tč. 3 in 4 200,00 din
 - 3. Za otroke do 4. leta starosti tč. 3 člena 9 tega pravilnika 50,00 din
 - 4. Za otroke od 4. do 10. leta starosti tč. 3 člena tega pravilnika 150,00 din
- S tem je povpreček na zaposlenega nad 400,00 din. Skupni fond po gornjem ključu je 316.000,00 din.
- Ostala določila pravilnika o nadomestilu za letni oddih ostanejo nespremenjena.

Pridobitev polkvalifikacij

Stalni porast proizvodnje in stalno izpopolnjevanje tehnološkega procesa zahteva potrebo po usposobljenih delavcih. V ta namen je bil v mesecu aprilu zaključen tečaj za pridobitev strokovnega znanja za delo na lesno obdelovalnih strojih.

Poučevanje je potekalo po ustaljenem programu, le da je bila izobraževalna vsebina dopolnjena zaradi modernizacije proizvodnje in uporabe nekaterih novih materialov.

Od 45 delavcev, ki so polagali izpite pred strokovno komisijo je bilo 32 kandidatov uspešnih.

Rezultat znanja po opisnih ocenah je sledeč:

- se odlikuje — 9 delavcev,
- zadovoljuje — 23 delavcev,
- ne zadovoljuje — 13 delavcev

Z gornjim rezultatom vsekakor ne moremo biti zadovoljni, preveč kandidatov je te izpite jemalo za formalnost, zato je bilo znanje tudi nezadovoljivo.

Ugotovljeno pa je, da so med kan-

didati, ki izobraževalne vsebine niso obvladali, predvsem mladi, ki imajo na razpolago dovolj časa. Nekaterim kandidatom pa je delat težave naš jezik in bomo za te tečaj v zgoščenih vsebini ponovili.

Nasprotno pa ugotavljamo, da so po izobraževalni vsebini snov dobro obvladali starejši člani delovne skupnosti in matere, ki imajo poleg dela v podjetju še več obveznosti doma.

Komisija je ocenila naslednje člane z najvišjo oceno »se odlikuje«: Štular Drago, Resman Pavel, Vidic Minka, Najžar Avgustin, Tavčar Marija, Sever Anica, Mesarič Marija, Jesenovec Marjeta, Černe Metka.

Vsem, ki so uspešno položili izpite za pridobitev PK, čestitamo.

Gospodarski...

(Nadaljevanje s strani 3)

Za leto 1971 se predvideva močno povečanje sredstev v družbeni standard glede na leto preje, saj so znašala lansko leto skupna sredstva 304 tisoč din, za leto pa je načrt preko 1 milijon din, kar je skoraj za 3,6 krat več. Dobrih 50 % vseh sredstev je predvidenih za stanovanjsko izgradnjo za potrebe članov kolektiva, drugi del sredstev pa je namenjen za regres za letovanje, novoletno jelko, dotacije raznim društvom in organizacijam, štipendije in drugo.

10. Finančni plan

Ce bomo izpolnjevali posamične plane, računamo, da bomo ob sedaj znanih družbeno-ekonomskih pogojih poslovanja povečali celotni dohodek za 28 %, dohodek za 17 % glede na predvideno povečanje stroškov, tako, da bo ostanek dohodka za delitev na sklade nekoliko nižji (3 %) v primerjavi z nadpovprečno doseženim v letu 1970.

Celotni dohodek, dohodek in njegova delitev:

Zap. št.	Naziv elementa	Indeks 1971 / 1970
1.	Realizacija po izdanih fakturah	127
2.	Drugi dohodki	308
3.	CELOTNI DOHODEK	128
4.	Porabljena sredstva	134
5.	DOHODEK	117
	Delitev dohodka	
6.	Pogodbene obveznosti	157
7.	Zakonske obveznosti	110
8.	Bruto osebni dohodki	118
9.	OSTANEK DOHODKA	97
	Delitev ostanka dohodka	
10.	Obvezni rezervni sklad (8 %)	92
11.	Skupne rezerve gospodarskih organizacij (54)	105
12.	Poslovni sklad	96
13.	Sklad skupne porabe	100

Izvedeni podatki:

	Indeks 71 / 70
1. P = $\frac{\text{Proizvodnja PC}}{\text{Izvršeno uro}} \times 100$	132
2. P = $\frac{\text{Dohodek}}{\text{Zaposlenega}} \times 100$	106
3. E = $\frac{\text{Celotni dohodek}}{\text{Ostanek dohodka}} \times 100$	91
4. E = $\frac{\text{Celotni dohodek}}{\text{Izdel. mat.}} \times 100$	75
5. E = $\frac{\text{Celot. stroški}}{\text{B OD}} \times 100$	100
6. E = $\frac{\text{Cel. stroški}}{\text{Proizvodnja PC}} \times 100$	94
7. R = $\frac{\text{Povpreč. poslov. skl.}}{\text{Akt. osn. sr. — sed. vr.}} \times 100$	95
8. S = $\frac{\text{Akt. osn. sr. — nab. vr.}}{\text{B OD iz dohodka}} \times 100$	119
9. OD = $\frac{\text{Dohodek}}{\text{Dohodek}} \times 100$	101
10. Ø mes. dos. N OD na zap.	126

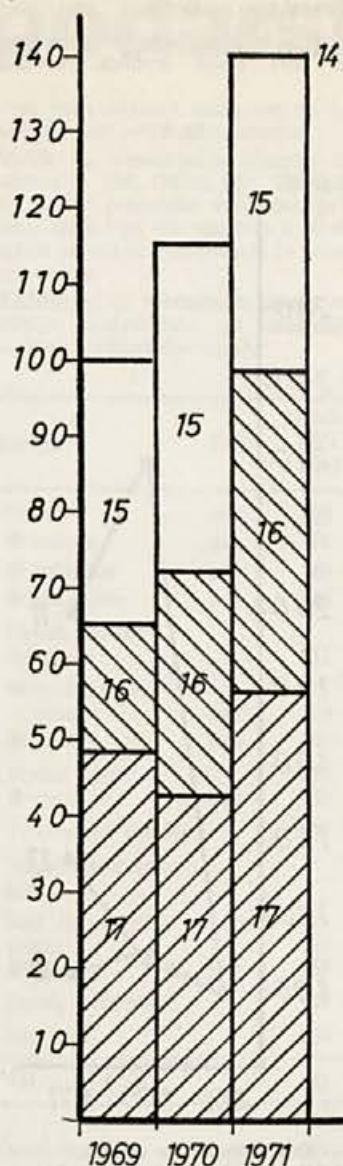
11. Ostali plani

a) Plan delovnih in prostih dni je podjetje na podlagi »Programa o prehodu na 42-urni delovni teden« in na osnovi izpolnjevanja pogojev, kot kažejo »Kazalci dinamike« izdelalo program delovnih in prostih dni (sobot) za leto 1971, katerega je sprejel delavski svet na 6. redni seji

dne 28. 12. 1970. Tovarna Elan ima uveden 42-urni delovni teden že tretje leto, postopno pa ga je začelo uvajati 1966.

b) Plan dela delavskega sveta je bil vzporedno z gospodarskim načrtom letos prvič izdelan, o katerem bo razpravljala delavski svet, ki naj koristno služi organu upravljanja in vsem službam podjetja.

St. 5

Sarajevo: dejanja hočemo

(Nadaljevanje s strani 1)

in nemogoče diferenciacije. Pri tem je mišljeno v širšem smislu preiti tudi tiste oblike odtujevanja dela dohodka državno lastniškega ter upravnega monopola, ki omogoča podporo tistih regij in oblasti, ki same ničesar ali malo doprinašajo k boljšim rezultatom dela.

— Materialna osnova delovnih organizacij je bistveni element za uspešno delo samoupravljanja. Gospodarstvu je treba pustiti več denarja, to je tistemu, ki je sredstva ustvaril. Pri tem naj veljajo enake norme za vse, ne glede na kraj, občino, republiko ali pokrajino. Čim manj dotiranja, dati pa je možnost kreditiranja na osnovi poštenih, samoupravnih, medsebojnih dogovorov in angažmanov. Pri tem pa je paziti, da se ne povzroči šovinistični nacionalizem kot podlaga za politični boj socialističnim dosežkom naše revolucije.

— Vprašanje odgovornosti, poslovne in družbene discipline na vseh ravneh naše družbe je bila naslednja zahteva kongresa samoupravljalcev. Treba je uvesti sankcije, tudi materialne v primeru kršenja delovne discipline, za povzročeno materialno škodo, neodgovornosti in drugo. Mnogo preveč se izkorišča široka demokracija naše družbe, katero nekateri označujejo kot povzročiteljico anarhije. Nedopustno naj bo kršenje zakonov, predpisov, izigravanje ukrepov ekonomske politike, odstopanje od družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov.

— Podvzeti je vse ukrepe za stabilizacijo trga in preprečitev infla-

cije. Pri tem nihče nima pravice trošiti več od dovoljenih razpoložljivih sredstev, da bi investiral brez kritja, da bi uvažal brez realnih možnosti plačevanja in da bi omogočal potrošnjo nad ustvarjenim dohodkom.

— Večji poudarek je dati vplivu neposrednih proizvajalcev pri vseh važnejših odločitvah. Posredovanju poročil, obveščanja in posvetovanju je nuditi vse možnosti za doseg cilja, ki ga v principu vsebuje samoupravljanje.

— Socialna varnost delovnega človeka je prvi predpogoj za vse drugo uspešno delo.

To je le kratek, vendar najbistvenjši del zaključkov II. kongresa samoupravljalcev, ki zahteva dosledno in učinkovito izpeljavo sklepov podanih v resolucijah. Zahteva od vseh nosilcev javnih in samoupravnih funkcij takšno obnašanje in iznašanje predlogov in stališč, da bodo pred javnostjo tudi zanje odgovorni politično, moralno in materialno. Kongres je tudi v celoti podprl sklepe 17. seje predsedstva ZKJ, ki izražajo upravičena pričakovanja, da se ti dosledno in učinkovito izpeljejo na vseh ravneh političnega in družbenega življenja.

Kongres je tudi v celoti podprl našo pot v zunanji politiki, pot neuvrščanja v bloke, pot enakopravnosti med narodi in državami ter podporo drugim delavskim, osvobodilnim in naprednim gibanjem za mir in blagostanje na svetu. Nikakor pa ne bi dovolili popuščanja pod zunanjimi pritiski, bodisi z leve ali desne in zato podpira napore za okrepitev lastnih obrambnih sposobnosti.

Dvorana »Skenderija« kjer je bil drugi kongres samoupravljalcev

Program nalog komunistov

Na podlagi sklepov XX. seje ZK Slovenije, Občinske konference ZKS Radvljica in sklepov sestanka Osnovne organizacije ZKS »ELAN« tovarne športnega orodja Begunje, ki je bil dne 2. junija 1971, je bil sprejet akcijski program nalog članov Zveze komunistov, politična stališča za nadaljnji ekonomski in gospodarski razvoj podjetja in krepitev vloge Zveze komunistov.

Na podlagi obravnave so bili sprejeti naslednji sklepi:

1. Na vseh političnih nivojih se poudarja, da je uresničevanje stabilizacije najvažnejša naloga ZK. Komunisti v Elanu se bomo vsled tega prizadevali, da bodo stroški, ki bremenijo naše izdelke čim manjši.

Posebno pozornost je potrebno polagati na dnevnice, kilometrine in honorarje zunanjih sodelavcev ter ostale faktorje, ki vplivajo na stroške proizvodnje itd. Zato bomo periodično preverjali poimensko o teh treh najvažnejših postavkah, o opravičenosti ali neopravičenosti takih izdatkov in to posredovali samoupravnim organom. Poleg tega bomo komunisti do krajnih meja svoje zavesti zaostriili odnos do izkoriščanja delovnega časa nas samih in ostalih. Prizadevali se bomo odpravi pojavljajoče birokratske odnose.

2. Dosledno in brezkompromisno bomo razčistili pravilo, da mora biti komunist s svojim vedenjem in de-

(Nadaljevanje na strani 8)

DS - 21. junija

Zaradi veljavnosti nekaterih določil v splošnem družbenem dogovoru v zvezi z osebnimi dohodki od 1. julija 1971 naprej je prav, da že takoj spremenimo nekatera določila v našem pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Določila Zakona o družbenem usmerjanju osebnih dohodkov (Ur. list SRS 4/1971) začnejo veljati 1. julija, kljub temu, da samoupravni sporazumi, izgleda, ne bodo do takrat podpisani in sprejeti. Pravno je sicer možno, da v roku začetka veljavnosti nekaterih

določil pride do drugačnega tolmačenja, kljub temu pa je prav, da pravočasno prilagodimo tista določila v naših aktih, ki so v nasprotju z novimi zakonskimi določili in ki jih tudi samoupravni sporazum ne bo mogel spreminjati.

Takošnja sprememba je bila potrebna pri določilih o potnih stroških in dnevnicah, ki lahko gredo v mat. stroške:

1. Dnevnice lahko znašajo največ 80,00 din. Po našem pravilniku znašajo dnevnice 80,00 din za delavce

Spremembe pravilnika o delitvi osebnih dohodkov

do IX. kategorije in 90,00 din od X. kategorije navzgor in 60,00 din za vajence (čl. 45).

Sklep:

Dnevnice za službena potovanja se priznajo v višini 80,00 din za vse kategorije zaposlenih iz 1. točke čl. 45 pravilnika.

2. Predpis določa, da se poleg dnevnice lahko še prizna znesek za dejansko plačano nočnino proti predložitvi računa. Točka 4. čl. 45 našega pravilnika pa predvideva, da povrnemo nočnino v višini 20,00 — oz. 30,00 din tudi, če ne predloži računa.

Sklep:

Nočnina se prizna samo proti predložitvi računa v višini dejansko plačane nočnine.

3. Predpis določa, da se prizna v poslovne stroške dnevnice, za potovanja v tujino v višini, ki jih določa republiški predpis za upravne organe. Čl. 49 našega pravilnika pa določa, da se delavcem od X. kategorije navzgor prizna II. grupa po republiškem predpisu, ostalim delavcem pa za 10 % nižanje. Za večnjo oz. pomembnejšo potovanja priznavamo razliko v nočnini, v kolikor je le-ta višja od 30 % dnevnice.

Sklep:

Dnevnice za službena potovanja v tujini se prizna po lestvici, ki velja za republiške organe in sicer I. grupa za delavce od X. kategorije na-

vzgor, II. grupa za vse ostale delavce. Odločba o nočnini se črta.

4. Za komercialne zastopnike oz. potnike velja določilo o potnih stroških, ki se obračunavajo v razmerju od doseženega prometa. Predpis ne dovoljuje pavšala za potne stroške, zato način po našem pravilniku ne ustreza.

Sklep:

Za potnike v prodajni službi se ukine obračunavanje potnih stroškov po doseženem prometu. Potovanja opravljajo po vsakokratnem potnem nalogu ter obračunavajo potne stroške po določilih čl. 45 našega pravilnika.

Merilo za nagrajevanje se naj prilagodi navedenemu določilu. DS naj se obvesti o rezultatih tozadevnega razgovora z zastopniki dne 23. junija.

5. Predpis omejuje povračilo za uporabo lastnega osebnega avtomobila na največ 90,00 din za prevožen km. Po čl. 51 našega pravilnika imamo naslednje določilo:

— za osebni avto do 950 cm ³	0,70 din
— za ostale avtomobile	0,80 din
— za motorna kolesa	0,30 din
— za mopede	0,25 din

Naše tarife so sicer izpod predpisane zneska, vendar smatramo, da tarifo spremenimo in pocenotimo.

Sklep:

Za uporabo lastnega osebnega avtomobila se prizna 0,90 din za prevožen km. Vse ostalo se ne spremeni.

Čakanje na sistemske rešitve nam škoduje

IZ INTERNIH INFORMACIJ ST. 28/VIII.

V Beogradu je bilo 26. aprila posvetovanje o aktualnih vprašanjih stabilizacije našega gospodarstva, ki ga je pripravil svet Zveze sindikatov Jugoslavije. Objavljamo razpravo podpredsednika republiškega sveta in predsednika komisije RS ZSS za ekonomsko politiko Jožeta Globačnika.

»... Sklepam, da gre v določenem smislu za nadaljevanje administrativnih ukrepov, ki so morda v tem času upravičeni. Zato me zanima stališče zveznega izvršnega sveta. Ali bo predlagalo zvezni skupščini, naj se mu podaljša pooblastila za izvajanje stabilizacije, ali pa meni, da bomo večino ukrepov za stabilizacijo sedaj dosegali z ukrepi narodne banke in zveznih organov oz. po nekakšnih dvostranih poteh?

Ne bi rad zavračeval, saj so predhodniki v razpravi povedali večino bistvenega. Vendar bi rad poudaril, da smo v dokaj neugodnem političnem položaju, ker smo pripravili javno mnenje pa tudi naše sindikalne organizacije v delovnih organizacijah, naj vsekakor pričakujejo določene zaostritve, čeprav morda z nekoliko manjšo intenzivnostjo kot leta 1965. Toda očitno je in to čutimo vsi, da so gospodarski in družbeni tokovi ubrali povsem drugačno pot od napovedane, pa se od ciljev stabilizacije spet oddaljujemo. In kar je najhujše, ljudje izgubljajo zaupanje v take in podobne napovedi in njihova pripravljenost spoprijeti se s težavami, slabi.

Kakor se spominjate, smo lani v decembru ugotavljali, da bomo morali bremena reforme nositi vsi, danes pa ugotavljamo, da je ta teža že močno zvedenela. Sredstva izven gospodarstva naraščajo in namesto, da bi takoj nekaj ukrenili, se z ukrepi odlašajo, češ da je treba počakati na dokončne sistemske rešitve. Prepričan sem, da nam tako čakanje škoduje. Vse oblike potrošnje bi morali zadrževati v dogovorjenih okvirih in se zatekati — četudi večkrat v letu — k parcialnim ali delnim ukrepom. Le tako je namreč mogoče uresničiti obete, da se bodo presežki dohodkov v proračunu federacije in družbenopolitičnih skupnosti vrnila gospodarstvu!

Strinjam se sicer s predsednikovim mnenjem, da v usmerjanju osebnih dohodkov — gledano globalno — ni kaj razpravljati, toda ugotavljam, da bomo prav težko, naj se osebno potrošnjo v globalu zmanjša, morali odločno izpodbiti. Mi smo se v sindikatih že dogovorili, da ne bomo pristali na noben družbeni dogovor in ne samoupravni sporazum, ki bo izražal tako tež-

njo. Razumljivo pa je, da se bodo morali nekateri zadržati nekaj časa v okvirih sedanje potrošnje, saj sicer usmerjanje izgubi svoj smisel. Ekstremni primeri nam povzročajo več političnih in socialnih težav kot ekonomskih. Z družbenim dogovorom in s samoupravnimi sporazumi bomo prišli do možnosti, da pokažemo vse tiste, ki obstajajo samo še na račun nizkih osebnih dohodkov zaposlenih in ki umišljeno izpričujejo nekakšno družbeno rentabilnost.

Ker naše napovedi o gibanju cen in o njihovem zadrževanju ne držijo več in se problemi zaostrujejo zlasti zaradi povečevanja socialnih razlik, menimo da je naloga sindikatov zahtevati konkretne ukrepe, s katerimi je take razlike mogoče vsaj malo omiliti. Sindikati v Sloveniji smo tako na primer predlagali izvršnemu svetu skupščine SRS in skupščini SRS, naj rešijo vprašanje otroškega dodatka in kakor smo seznanjeni, bo naš predlog sprejet. Močno tudi poudarjamo zahtevo, naj se iz skladov za otroški dodatek namenja kar največ socialno ogroženim otrokom prek šolskih kuhinj.

V sedanjih razmerah menim, da je zelo pomembno za celotno družbo, razrešiti niz socialnih problemov, če nečemo, da se ti ne bodo zajedli v globalni dohodek delovnih organizacij. Seveda pa bo za stabilizacijo zelo pomembno, če enkrat že postavimo na dnevni red vprašanje, kako in kdaj za vselej opraviti z delovnimi organizacijami, ki delajo v izgubo. Mislim namreč na to, da si ne bi smeli več dovoljevati životarjenja, ki ustvarja izgubo in vse mogoče probleme. Odločiti se bo treba ali za uspešno in programirano sanacijo ali pa za likvidacijo in preusmeritev zaposlenih v druge dejavnosti.

Glede investicij se bojim, da bodo postale tarča naše kritike, brez da jih analiziramo in ugotovimo njihovo kvaliteto. Boriti se moramo namreč proti nepokritim investicijam in proti investicijam, ki ne obetajo gospodarnosti.

In za konec še tole: bolj kot federaciji gre zameriti republikam, da nimamo analiz o socialnem položaju naših ljudi. Brez podatkov o tem namreč ni mogoče voditi resnejše politike na tem področju. Pripravljamo se na diferencirano subencioniranje stanarin, vendar dobrin kriterijev ne bomo mogli izoblikovati, ker nimamo osnovnih podatkov. Najbrž nas vse najbolj zanimajo samo gospodarska gibanja, socialna vprašanja pa potiskamo na stran... »

Referendum uspel

Referendum za pripojitev Inštituta ELAN k podjetju je bil 23. aprila 1971.

Referendum je bil izveden na dveh voliščih v podjetju:

št. 1 — smučarski obrat, telovadno orodje — lesni oddelek in priprava lesa

št. 2 — obrat plastike, pomožni obrat, kovinski oddelek, sedlarski oddelek, uprava in skladišča.

Komisija je predhodno pregledala volilne akte in ugotovila, da je referendum bil izveden pravilno v skladu s Poslovnikom o neposrednem upravljanju in delu organov v podjetju in da ni bilo ugotovljenih nepravilnosti, ki bi vplivale na rezultate izida referenduma.

Nato je komisija za izvedbo referenduma ugotovila:

da je na volišču št. 1 — smučarski obrat, priprava lesa in tel. orodje — lesni oddelek od skupnega števila vpisanih 378 članov delovne skupnosti glasovalo 328 članov ali 86,8 %, da je od skupnega števila 18 glasovnic neveljavnih, in da je bilo 49 članov upravičeno odsotnih in 1 član neupravičeno odsoten.

Od skupno oddanih glasovnic 328 je 245 članov glasovalo »za« pripojitev ali 74,7 %, 65 članov je glasovalo »proti« pripojitvi ali 19,8 %, 18 glasovnic je bilo neveljavnih ali 5,5 %.

da je na volišču št. 2 — pomožni obrat, obrat plastike, kovinski oddelek, sedlarski oddelek, uprava in skladišče od skupnega števila vpisanih 373 članov delovne skupnosti glasovalo 330 članov ali 88,5 %, da so od skupnega števila 3 glasovnice

neveljavne, da je bilo 40 članov upravičeno odsotnih in 3 člani neupravičeno odsotni.

Od skupno oddanih glasov 330 je 284 članov glasovalo »za« pripojitev ali 86,10 %, 43 članov »proti« pripojitvi ali 13 %, 3 glasovnice so bile neveljavne ali 0,90 %.

Na osnovi rezultatov na obeh voliščih je bilo skupno vpisanih v volilni imenik 751 članov delovne skupnosti. Od teh jih je 658 glasovalo ali 87,6 %, opravičeno je bilo odsotnih 89 članov ali 11,9 % in 4 člani neupravičeno odsotni 0,5 %.

Od skupno oddanih glasov 658 je 529 članov glasovalo »za« pripojitev ali 80,4 %, 108 članov je glasovalo »proti« pripojitvi ali 16,4 %, 21 glasovnic je bilo neveljavnih ali 3,2 %.

Referendum je bil izveden tudi na enem volišču — INŠTITUTA.

Komisija je predhodno pregledala volilne akte in ugotovila, da je referendum bil izveden pravilno v skladu s Poslovnikom o neposrednem upravljanju in delu organov v podjetju in da ni bilo ugotovljenih nepravilnosti, ki bi vplivale na rezultate izida referenduma.

Nato je komisija za izvedbo referenduma ugotovila:

Na volišču Inštituta ELAN je od skupnega števila vpisanih 37 članov delovne skupnosti glasovalo 36 članov ali 97,3 %, 1 član pa je bil upravičeno odsoten.

Od skupno oddanih glasovnic 36, je 35 članov glasovalo »za« pripojitev ali 97,3 %, 1 član pa je glasoval »proti« pripojitvi ali 2,7 %.

Obiski v maju

V mesecu maju smo poleg rednih obiskov naših zastopnikov iz raznih držav sprejeli na obisk tudi dve skupini kupcev smuči, oziroma prodajalcev — detajlistov iz Švedske in iz Italije.

Švedska skupina, ki je štela 24 udeležencev, je imela od 3. do 8. maja prodajni seminar, katerega program je vseboval vse od razlage kolekcije naših smuči, montaže smučarskih vezi, popravil smuči in druge servisne dejavnosti pa do prodajnih metod v trgovini na drob-

no in psiholoških vidikov prodaje. Metoda dela je bila povsem nova pri nas. Nič več dolgotrajnih predavanj celotni skupini naenkrat, pač pa samo praktično delo z vsakim udeležencem posebej. Na ta način je bil celotni seminar za udeležence dosti bolj zanimiv in dosežen boljši uspeh. V prostem času pa so naši gostje uživali v soncu in pozni pomladinski smuki na takrat še zasneženem Voglu. Švedi pa ne bi bili severnjaki, če se vsi razgreti od sonca ne bi nato v dolini okopali še

Pomočnik ministra za lahko industrijo SSSR na obisku pri nas

Italijanski trgovci v tovarni

Italijanski trgovci na sprejemu v vili Bled

Novinarji zahodnih držav na obisku v Elanu na željo mednarodne banke za obnovo in razvoj iz Washingtona

v Bohinjskem jezeru. Mimogrede povedano, voda v jezeru ni imela več kot 10° Celzija.

Obisk 41 italijanskih kupcev 30. in 31. maja je bil kratek. Prišli so s svojim avtobusom, si ogledali tovarno, se pogovorili z našimi komercialisti o komercialnih, s tehničnim

pa o tehničnih problemih v zvezi s smučmi. Naslednji dan so si ob vrnitvi mimogrede ogledali še Postojnsko jamo. Rečemo lahko, da so bili vsi s tem neposrednim stikom z Elanom povsem zadovoljni, saj še sedaj prejemamo njihova zahvalna pisma.

Grm Janez

Skandinavski trgovci v Elanu

Za mesec mladosti

OK ZMS Radovljica je v mesecu maju organiziral športna tekmovanja, na katerih so se pomerile ekipe iz mladinskih aktivov na terenu, delovnih organizacij JLA in osnovnih šol. Udeležba je bila presenetljivo velika, saj se je tekmovanje v Kamni Gorici, Bledu, Lescah in Radovljici udeležilo skoraj 500 mladincev in mladink iz vse občine.

Zaključna prireditev je bila na Bledu, kjer so najuspešnejše ekipe prejele pokale in diplome, posamezniki pa medalje in praktična darila, ki so jih prispevale delovne organizacije radovljiške občine.

Mladinci iz naše tovarne so se udeležili tekmovanja v nogometu in streljanju, nastopili pa so tudi v oddaji Mladina pred mikrofonom.

Nogometaši so imeli izredno smolo. Dobili so gol v zadnjih sekundah tekme in izpadli že v predtekmovanju. Delijo 9.—15. mesto.

Strelci so v postavi Peinkih Anton, Vidic Anton, Pangerc Silvester prepričljivo osvojili prvo mesto in pokal.

Na oddaji Mladina pred mikrofonom so se naše mladinke Bem Jelka, Pogačar Marija in Ravnik Tatjana uvrstile med devetimi in enajstim mestom.

Od skupaj 18 MA, kolikor jih je sodelovalo na tekmovanjih, je MA Elan v skupni uvrstitvi po doseženih rezultatih osvojil deseto mesto.

Adam Stane

**Dopisujte
v Našo
smučino**

O stanovanjski gradnji v radovljjski občini

Z urbanističnim programom in na njegovi podlagi izdelanimi urbanističnimi načrti je bila v občini Radovljica predvidena za naslednjih 30 let namenska izraba površin za industrijo, gostinstvo in turizem, kmetijstvo, gozdarstvo, trgovino, obrt, promet, gradbeništvo, komunalno dejavnost, šolstvo ipd. Pri tem so bili še posebno poudarjeni coningi stanovanjskih površin, ki bodo potrebni za prognozirano prebivalstvo do leta 1995.

Ko pa primerjamo dejanski razvoj s planiranim pa ugotavljamo, da se v glavnem vse panoge razvijajo s predvidenim tempom razvoja, razen individualna stanovanjska izgradnja, za katero moramo ugotoviti, da poteka mnogokrat hitreje, kot smo pred leti predvidevali. Kot dokaz naj navedemo podatek, da je bilo leta 1970 v gradnji samo na območju Bleda 87, Boh. Bistrice 34, Lesc 69 in na območju Radovljice 89 enodružinskih stanovanjskih hiš! Zato sta občinska skupščina ter svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve na zadnjih sejah resno opozorila na nevarnost, da bodo površine, predvidene za dobo 30 let, pozidane na Bledu v nekaj letih, če stihije individualne stanovanjske izgradnje takoj ne zaustavimo.

Vzroke za takšne anomalije je iskati v povečanju stanovanjskih potreb, neekonomskih odnosih v stanovanjskem gospodarstvu, povečanju komunalnega zaostajanja, kopičenju konfliktov, pritožb in sporov ter v nestalnosti sistemskih rešitev.

Cepprav o reformi stanovanjskega gospodarstva govorimo že nekaj let, sistem finansiranja stanovanjske izgradnje ni zadovoljiv. Tako stanje podpirajo tudi delovne organizacije, ki se izogibajo gradnji dragih družbenih stanovanj, in z dodeljevanjem »simboličnih« kreditov popuščajo gradbeni stihiji. Skoda, ki pri tem nastaja, je politična in ekonomska. Individualna stanovanjska izgradnja povzroča številne negativne vplive, predvsem:

- pritisk na komunalno politiko občin, povečanje komunalnega zaostajanja,

- neupoštevanje urbanističnih programov (razmah črne gradnje)

- neracionalno trošenje stavbnih zemljišč,

- delo v režiji s številnimi negativnimi posledicami za gradbeništvo, zdravstvo ipd.

- sorazmerno velika neracionalna poraba gradbenih materialov itd.

Organizacija enodružinske gradnje je skoraj povsod prepuščena stanovalcem-graditeljem samim, njihovem lastnemu znanju ali — pogostejše — neznanju, medtem ko je interes gradbenih podjetij za obsežnejši in organiziran pristop k skupinski gradnji oz. gradnji celotnih kompletno opremljenih enodružinskih naselij majhen oz. še vedno izjemen.

Posledica vseh navedenih pomanjklivosti organizacije gradnje enodružinskih hiš je slaba, mnogokrat že katastrofalna slika naših novih enodružinskih naselij. Takšna naselja obstanejo tudi po funkcionalni strani običajno vedno nedokončana, saj se dodatno k stanovanjskim hišam, ki jih zgradijo stanovalci, skoraj nikoli ne najde investitor tudi za komunalno opremo in spremlja-

joče objekte (otroško varstvo, osnovno preskrbo itd.).

Zato je sklep občinske skupščine, da se gradnja stanovanjskih objektov dovoljuje šele po komunalni ureditvi, popolnoma utemeljen. To pomeni, da bodo tisti, ki se bodo v prihodnje odločali za gradnjo enodružinske hiše, morali plačati poleg zemljišča tudi celotno komunalno ureditev, takoj ob pričetku gradnje.

Pri izdelavi zazidalnih načrtov za Dobe, Rečico, in Koritno so izračuni pokazali, da znaša komunalna ureditev na kvadratni meter bruto stanovanjske površine na Dobah in Rečici preko 13 tisoč S din, medtem ko bo v oddaljenem Koritnem veljal okrog 20 tisoč S din. K tej ceni pa je seveda prišteti še cena za nakup zemljišča in pripravo zemljišča (izmera zemljišča, urbanistična in gradbena dokumentacija). S tem nameravamo dobiti v bodoče komunalno urejena naselja.

S prehodom na dejanske cene individualne stanovanjske graditve je razumljivo, da stanovanjskega problema socialno šibkih občanov ne bo mogoče reševati z individualno gradnjo, ampak z gradnjo najemnih stanovanj. To pa bo možno izvajati le ob podpori delovnih organizacij oz. njihove stanovanjske politike.

Apeliramo na delovne organizacije, da s svojo politiko stanovanjske izgradnje podpro prizadevanje občinske skupščine, da nestrokovni in z drobno-lastniškimi privatnimi interesi prežeti enodružinski gradnji določi obseg, v katerem bi se svobodno razvijala, ne da bi pri tem v imenu lastne svobode ogrožala svobodo razvoja drugih oblik stanovanja in družinskega življenja, da bi omogočala organizirano rast naših mest in naselij in da ne bi uničevala lepote in vrednote naše pokrajine.

Krčne žile – bolezen današnjega časa

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)
V največjem številu primerov je nastanek krčnih žil povezan z naslednjimi činitelji:

1. Določena nagnjenost k razvoju krčnih žil je že prirojena. V nekaterih družinah se pojavljajo krtice pogostejše kot v drugih. V enem primeru gre za razvojne napake v ožilju, njihov zgradbi, razvejenosti, v drugem pa za splošno slabost tistega gradiva v žilnih stenah, ki je odločilno za elastičnost in odpornost. V tretjem gre za povezavo med dveh med seboj ali teh še z drugimi.

2. Pridobljene motnje v obtoku, ki jih ni malo skozi vse življenje: med temi so posebno pomembne vse tiste, ki na določen način ovirajo odtok, zaradi pritiska na žile kot je to v nosečnosti, pri razvoju neke bule v mali medenici ali v trebuhu, zaradi močnega podvezovanja okončin, zarastline v okolici itd. Posebno so pomembne okvare ožilja samega, na primer poškodbe, vnetja, različne spremembe pod vplivom hormonov, prehrane itd. Večina teh namreč okvari zaklopke, ki potem ne zadržujejo krvi, ampak ta prosto pada navzdol. Prezreti ne smemo niti tistih motenj in okvar, ki nasploh ovirajo ali otežkočajo obtok, kot so močnejše ploska stopala, posledice poškodb, na primer zlomov goleni, večjih brazgotin po ranitvah in

Prva pomoč — druga!

Tekmovanje oddelkov prve pomoči v občini Radovljica za leto 1971.

Na podlagi razpisa Republiškega sekretariata za narodno obrambo in glavnega odbora RK Slovenije, je Oddelek za narodno obrambo Skupščine občine Radovljica in Občinski odbor RK Radovljica razpisal ter tudi izvedel organizacijo tekmovanja oddelkov prve pomoči za leto 1971. Udeležili so se ga obvezno vsi oddelki prve pomoči.

Zaradi velikega števila oddelkov PP so bila organizirana štiri predtekmovanja ter finalno tekmovanje v Radovljici. Ekipo oddelka PP Elan Begunje so zastopali sledeči člani: Brejc Ivanka, Mlakar Francka, Urbas Zdenka, Goričnik Marija, Benedik Jože in Prestrl Jožef.

Na predtekmovanju oddelkov PP delovnih organizacij 15. maja v Radovljici je naša ekipa zasedla 8. me-

sto ob udeležbi 21 oddelkov in se s tem uvrstila v finale, kjer je teden dni kasneje na istem mestu zasedla 2. mesto izmed 24 oddelkov. Prvo mesto v finalu je osvojil oddelek PP Kemična tovarna Podnart, tretje pa Iskra Lipnica.

Vsi oddelki, ki so nastopili na predtekmovanjih in finalnem tekmovanju, so prejeli diplome. Na finalnem tekmovanju pa so prvi trije oddelki prejeli še pokale, njihovi člani pa darila. Občino Radovljica bo na republiškem tekmovanju 20. junija v Velenju zastopal oddelek PP, ki je bil prvi.

Namen celotnega tekmovanja je bil, da se obnovi teoretično in praktično znanje članov oddelka PP in na zanimiv ter vzpodbuden način omogočil večjo usposobljenost.

Tekmovanje, kot oblika vzgoje enot civilne zaščite, spada v sklop celotnih prizadevanj za krepitev vsesplošnega ljudskega odpora v naši občini.

Prestrl Jožef

končno način življenja ter poklic. V najrazličnejših in najbolj pisanih kombinacijah teh in drugih činiteljev prihaja vedno do podobne slike. Kri ne odteka več normalno iz prizadetega področja, kopiči se v posameznih predelih in pritiska od znotraj na žile. Ker so te manj odporne, se počasi širijo. Ko se razširile, so zaklopke, če so še sploh ohranjene še bolj odmaknjene in slabše opravljajo svojo funkcijo, zato je odtok slabši, stene se čedalje močnejše širijo. Tako nastanejo različno oblikovane razširitve žil; enkrat na daljšem odseku, drugič na manjšem v obliki vrečk, nanizane ena nad drugo, tretjič kot drobna mreža itd. Prizadete pa so lahko vene na površini ali v globini. Našemu opazovanju so seveda površne krtice bolj dostopne, pa tudi pogostejše so. V začetku razvoja bolezenskih sprememb ni posebnih težav. Pojavijo se v glavnem čez dan, zaradi pokončne drže človeka. Noga zateče, čez noč pa zopet splahni. Pojavi se hitrejša utrujenost, napetost v stopalu in v goleni, žile čedalje bolj nabrekajo. K temu se pridružijo krči. Ko bolezen enkrat začne svojo pot, jo skoraj nezadržno nadaljuje, če se le ne poseže vmes. Žile se čedalje močnejše širijo in zajemajo tudi prej neprizadete dele, prehrana goleni, stopala ali cele spodnje okončine je čedalje slabša. To se kaže tudi na koži kot zade-

belitev, drobne krvavitve, spremembe v barvi, površno vnetje — t. im. golenji ekcem. Pogosto se pojavi vnetje še na žilah, neke vrste sesedanje in zlepljanje krvi na vnetnem predelu — tromboflebitis, ki zna biti huda komplikacija krčnih žil. Na nekaterih mestih krtice toliko izbuhnejo navzven, da iz njih začne krvaveti, pridružijo se spremembe na ostalih tkivih, a v končni fazi sledi najneprijetnejša posledica — razvoj golenje razjede.

Obolenje je mogoče pri večini oseb zadržati v razvoju bolezenske slike, omiliti težave in vsekakor preprečiti poznejše nevšečnosti in komplikacije. Osnovno pa je zavedati se, da iz majhnih nastanejo velike krčne žile in iz lažjih hudi znaki, ker bolezen, če jo ne začnemo zdraviti, nenehno napreduje. Poleg tega mora biti vsak bolnik pripravljen na sodelovanje pri zdravljenju, ki traja domala vse življenje od prvih težav naprej, s krajšimi ali daljšimi presledki brez vsakih motenj. To nedvomno terja veliko potrpežljivosti od zdravnika še več pa od bolnika.

Zdravljenje in preprečevanje posledic mora upoštevati vse tiste činitelje, ki na svoj način vplivajo na nastanek krčnih žil. Ker na prirojene slabosti ne moremo vplivati v zadostni meri se usmerimo na tiste, ki so nam dostopne. Zdrav način življenja ob zadostnem telesnem gi-

(Nadaljevanje na strani 8)

Krčne žile – bolezen . . .

(Nadaljevanje s strani 7)

banju, gojenje športov, pravilno razporejeni in dobro izkoriščeni počitki, posebno v poklicih, ki terjajo daljšo stoj, v nosečnosti itd., pomagajo preprečevati prezgodnje nastajanje krtic. Zdravljenje začnemo čimprej in ga usmerjamo zoper vse činitelje, ki so nam dostopni. Uporabnih metod je več; jemanje zdravil, zdravljenje z injekcijami ali operacijo, oziroma kombinacijo več metod hkrati. Težko je dati prednost neki od teh, kajti vsaka ima prednost v enih in slabost v drugih primerih. Prepustimo da o teh odloča zdravnik, bolnik pa naj sledi in izvaja njegove napotke. Od bolnika se terja da prihaja redno na kontrole, nosi elastične povoje, ki jih snema le ponoči, a nogo povija natanko tako kot mu je naročeno. Večkrat je potrebno da bolnik dobi tudi vložke za ploska stopala, oz. izvaja ortopedske vaje za jačanje stopalnega oboka, izgubi kakšno kilo v telesni teži, ter se izogiba vsega kar bi sicer oviralo krvni obtok. Nekateri bolniki obupajo v času zdravljenja, ne zavedajo se posledic katerim gredo nasproti. Uspehi zdravljenja pa ne izostanejo, če se le začne dovolj zgodaj in dovolj dolgo.

Zdravljenje motenj obtoka v spodnjih okončinah je kot je rečeno zelo različno. V zadnjem času se je razvil nov način zdravljenja z različnimi preparati, ki jih pacient zaužije ali uporablja lokalno in ki posegajo v področje mikrocirkulacije. Ti preparati uspešno preprečujejo posledice, ki nastanejo zaradi motenj krvnega obtoka v spodnjih okončinah. Tako so znani preparati divjega kostanja, ki vplivajo na kapilarno steno tako, da zvišujejo kapilarno rezistenco in zmanjšujejo prepustnost kapilar. Dobre uspehe zdravljenja so tudi registrirali pri t. i. kombinirani terapiji. Najboljše so se pokazale kombinacije preparata, ki vsebujejo razen tonizirajočih, vasoprotektivnih substanc še komponente, ki stimulirajo obtok in take, ki imajo protivnetno delovanje.

Pri zdravljenju varikoznega simptomnega kompleksa naj bo načelo

pacienta, da čim prej začne s terapijo.

Zdravljenje takih bolnikov mora biti dobro organizirano in zahteva od zdravnika, in posebej od pacienta, popolno sodelovanje, seveda če želimo nekaj doseči. Posebej je važno poudariti zgodnje triažiranje in odkrivanje takih bolnikov pri katerih so spremembe šele na začetku. Takoj je treba začeti z zdravljenjem in ukrepi, ki naj preprečijo napredovanje bolezni.

Sistematični pregledi delavcev v industriji bi morali biti redni, osebe, ki so ogrožene pa bi bilo treba pravočasno poklicno preorientirati, kar pomeni za delovno skupnost in prizadetega velik dobiček.

Razumljivo je, da je v vseh primerih bolezní skopirom motenj obtoka v spodnjih okončinah potreben zdravniški pregled in spoštovanje zdravniških navodil, ker je samo zdravnik pristojen za reševanje tega problema.

Zamotana, zelo heterogena in še vedno neraziskana področja prevartikoznega sindroma so problemi, ki jih vse bolj raziskujemo; proučevanje tega medicinskega, hkrati pa tudi socialno-ekonomskega problema današnjega časa terja po vsem civiliziranem svetu ne samo vztrajno in sistematično skupinsko delo strokovnjakov medicincev, temveč tudi aktivno sodelovanje bolnika.

V takšno načrtno delo je predvsem vključen vsak zdravnik. Poznanje zgradbe ven in normalnega venskega krvnega obtoka, zlasti v spodnjih okončinah je temeljno znanje, ki omogoča zdravniku, da prodre globlje v problematiko vzroka in nastanka teh sicer kroničnih stanj. Tedaj začetek zdravljenja ni težak, ker terja manj porabljenega časa, daje pa kvalitetnejšo obdelavo bolnika in končno v večini primerov zelo dobre uspehe zdravljenja.

Ti nagibi opravičujejo in so hkrati »mota« vsebine tega sestavka, ki v njem želim poudariti pomembnost problematike motenj venskega krvnega obtoka v spodnjih okončinah, seznaniti bralca oziroma eventualnega pacienta o tem zelo pogostnem problemu. Dr. Đ. L.

Izpit (iz »Dela«)

Se vedno sem v zavodu za duševne bolnike. Trije ljudje v belih haljah sedijo za dolgo mizo in me resno motrijo. Svetnik-zdravnik stoji ob meni in je moj angel varuh. On sam je predlagal, da sem zrel za ven. Odpustnice pa nima pravice podpisati: za to so pristojni tle trije možje v belem, ki sede za izpitno mizo.

— Je kandidat pripravljen? vpraša prvi mož.

— Pripravljen! priklama Svetnik-zdravnik prepričano.

— Potem naj pristopli!

Čutim, kako se mi kolesa šibe, grlo suši, roke drhte.

— Denimo, da je tema: prodaja družbenih stanovanj. Kaj bi kandidat lahko o tem povedal pri nas?

Svetnik-zdravnik me dregne pod rebra: — No?

— Kako je mogoče, da so nekateri iz TE šoštanj odkupovali stanovanja v dvojkah po 12 milijonov starih dinarjev, medtem ko je njihova vrednost med brati še enkrat višja. Kdaj bodo vrnili razliko, zdaj ko je širni sloveniji znano, koliko so spravili v žep?

— Zelo dobro! Kaj pa zunaj?

— Rekel bi: »Nujno je potreben zakon o prodaji družbenih stanovanj, da bi z njim dobili enotnejša

in predvsem objektivnejša merila za vse, ki prodajajo in odkupujejo družbena stanovanja.«

— Kakšen zakon, tovariš kandidat? Takšen z veljavo za nazaj ali samo za naprej?

— Takšen samo za naprej!

— Dobro! zadovoljno priklama trije možje za izpitno mizo Svetniku-zdravniku. — Uspešen pedagoški prijem! Ali je kandidat pripravljen tudi za naslednje vprašanje?

— Pripravljen! Priklama v mojem imenu Svetnik-zdravnik.

— Denimo, da je tema: naraščanje cen in upadanje naše življenjske ravni. Kako bi kandidat o tem vprašanju razpravljal tu pri nas?

— Potrebujem pet minut za premislek? me vpraša Svetnik-zdravnik.

— Ne! odklimam na moč pogumno. — Ljudje niso krivi, če investiramo brez kritja, če tiskamo denar brez prave mere, če porabimo več, kot proizvedemo, če izvažamo več, kot uvažamo, če navijamo cene, če le obljublamo in nič ne storimo, če se odločimo ne lotimo socialnih problemov in razlik, če...

— Dovolj, zadostuje! mi sežejo možje v besedo. — A zunaj, kaj bi rekel zunaj, tovariš kandidat?

— Rekel bi, da so cenovni premi-

ki kot dinamična kategorija naše ekonomske politike objektivna nujnost v sedanji fazi realizacije stabilizacijskega programa.

— Zanimivo, se spogledajo možje. — Sicer ne zveni izvirno, s tem pa še ni rečeno, da ni ustrezno, reče mož na levi. — Nasprotno: sodim, da je ustrezno tako za bazo kakor tudi za različne strukture samoupravnega dogovarjanja.

— Še zadnje vprašanje! nadaljuje srednji mož. — Kaj ve kandidat o naši kadrovski politiki? Kaj bi rekel tu?

— Cas za premislek?

— Ne! Rekel bi: ni politike!

— Pa zunaj?

— Isto, kot se govori že leta o tej problematiki: da je treba v družbeno delo in dogajanje vključiti več neposrednih proizvajalcev, žena in mladine, da bi lahko tako prišli do izraza avtentični interesi našega de-

lavskega razreda. To je tudi edina oblika boja proti birokratizmu, hegemonizmu, etalizmu, tehnokratizmu in elitizmu tako v bazi kakor tudi na različnih nivojih samoupravnega odločanja. To pa je konec koncev tudi edina pot za preseganje odtujenosti preseženega dela od delovnih ljudi in njihovih samoupravnih asociacij združenega dela. To je, tovariši, tudi...

— Zadostuje! klamajo možje očarani in se mi dobrohotno smehljajo. Svetnik-zdravnik me prijateljsko treplja po rami. — Kaj pamet, glavno, da nisi izgubil vere! Pomagalo pa je tudi, se razume, da si se veliko učil. Brez muje se še čevljev ne obuže!

Preoblekli so me. Dobil sem odpustnico. Veseli dogodek smo zalili v tisti gostilni za prvimi ogrom. Kako čist zrak! Koliko nasmehov in cvetja vsepovsodi!

V. B.

Program nalog komunistov

(Nadaljevanje s strani 4)

lom vzor. Vsled tega moramo komunisti posvečati več pozornosti družbenim dogajanjem in samoizobraževanju.

3. Mnenja smo, da je naša finančna in investicijska politika v duhu stabilizacijskih ukrepov. V kolikor pa bi se pojavile težnje, ki nasprotujejo tej politiki, bomo ukrepali proti kršilecem ne glede na položaj in funkcijo. Pri planiranju novih investicij naj ne bo prevelikih zahtev, temveč naj bodo te vsklajene s sposobnostjo podjetja. Pri tem naj se vzporedno rešuje tudi vlaganje v družbeni standard, posebno pa naj se posveča vsa pozornost, da investicije ne bi vplivale na eventualno znižanje osebnih dohodkov. Poleg tega pa moramo komunisti vplivati, da se krepi kadrovska politika, s kadrovanjem ustreznih kadrov in nadaljnjim izobraževanjem ter štipendiranjem.

Te naloge je občasno analizirati in posredovati samoupravnim organom.

4. Vsled pomoči organom samoupravljanja pri sklepanju o določenih predlogih, moramo biti komunisti nosilci nalog samoupravljanja. Ker so vprašanja, ki so postavljena pred samoupravne organe, dostikrat strokovno zahtevna, je dolžnost strokovnih služb, da taka vprašanja poljudno in tehtno razložijo. V vseh samoupravnih organih morajo biti komunisti tvorci smotnih, poštenih in pravičnih določitev.

Komunisti se moramo zavzemati, da našo samoupravno organizacijsko strukturo čim bolj približamo neposrednemu proizvajalcu v smislu XXI. in XXII. Ustavnega amandmaja in ga zainteresiramo za pomembnost odločanja posameznika v samoupravnih organih. Pri tem moramo odločujoče vplivati na izbor članov samoupravnih organov, ki naj ne bodo samo številka, temveč

aktivni in odločujoči faktor poslovnih odločitev.

5. Pregledati je treba, kdo prejema najnižji OD, ali je samohranilec in koliko je skupni družinski dohodek v primeru zaposlitve enega člana ali obeh. Poleg tega ugotovljati koliko denarja odpade na enega člana pri družinah z več otroki. Po teh vprašanjih naj ukrepa izvršni odbor sindikalne podružnice z občasnimi denarnimi pomočmi ali predlaga drugačne ukrepe.

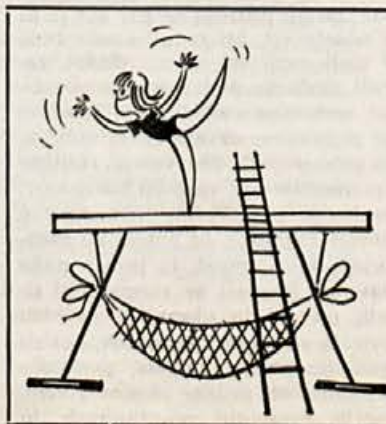
Posebna pozornost naj se posveča sistemu nagrajevanja, ki naj vsebuje tiste osnove, da delavec pri normalnem doseganju svojega delovnega učinka in učinka delovne enote v kateri dela, ne bi imel od leta 1972 nižjih prejemkov od 1000 din na mesec.

V samoupravnem sporazumu naj bodo v celoti upoštevana načela družbenega dogovora.

6. Omenjeno je že bilo, da je v našem podjetju nepopolno izkoriščen delovni čas. Pri tem je pereč problem predčasnega prenehanja z delom ter s predčasnimi odhodi na malico in avtobuse.

Naslednji problem so izhodi iz podjetja. Zaostri naj se izdajanje dovolilnic za izhode v rednem delovnem času. Za ureditev teh problemov so zadolženi obratovodje in vodje strokovnih služb. Sekretariat bo izvajanje teh zahtev spremljal in analiziral.

7. Ker opažamo pasivnost pri določenem delu članov ZK v naši organizaciji, bo sekretariat napravil analizo o aktivnosti posameznih članov in udeleževanja v družbeno-političnih organizacijah in društvih. To analizo bo sekretariat posredoval Osnovni organizaciji in predlagal potrebne ukrepe. Člani ZK naj tudi v bodoče sodelujejo v družbeno-političnih organizacijah podjetja in vplivajo na njihovo učinkovitost.

Dopisujte v Našo smučino

Izpiti za voznike čolnov

Izpite za poklicne mornarje — motoriste je pred kratkim opravilo 53 članov društva za vodno smučanje Elan.

V organizaciji društva za vodno smučanje, je bil v dneh od 23. do 27. aprila organiziran seminar, ki ga je v tej prvi skupini obiskovalo 32 članov. Seminar so vodili priznani člani Lučke kapetanije in drugi strokovnjaki. V drugi skupini v mesecu maju je bilo 21 slušateljev. Na tem seminarju so predavali člani domačega kluba.

Obojnim pa je merila znanje izpitna komisija iz Pule, izpopolnjena z nekaterimi domačimi strokovnjaki:

- kapetan Aničič
- kapetan Jurišič

- dr. Mejak Brenoa
- Lazar Tadej, predsednik kluba
- arch. Čufer Andrej, član
- Jarčeva, medic. sestra

Izpite so vsi uspešno opravili.

Namen te akcije kluba je bil, da po opravljenem teoretičnem delu izpita kandidati nadaljujejo s praktičnim delom. Ta pa bo v campingu vodno smučarskega društva Elan v Poreču med kolektivnim dopustom.

Po treh letih prakse dobijo kandidati izkaze za vožnjo čolnov do 30 BRT, oz. za vožnjo čolnov do 25 oseb.

Vsi, ki bodo uspešno opravili tudi ta del izpita, bodo registrirani kot mornarji v registru Lučke kapetanije.

Naši na Elbrusu — na Kavkazu

Prvi stiki s sovjetskimi smučarskimi športniki.

Letos je bila na Kavkazu pod Elbrusom (5633 m) smučarska prireditel z večjo mednarodno udeležbo. Tega tekmovanja se je udeležila tudi jugoslovanska reprezentanca s tremi člani in dvema članicama. Na to potovanje je predstavništvo Slovenijales v Moskvi povabilo tudi tri člane našega kolektiva. Namen obiska je bil spoznati in navezati stike s trenerji, funkcionarji in s tekmovalci samimi, da bi, kot je praksa pri ostalih proizvajalcih smuč, pripravili in ocenili možnost opremiti nekaj sovjetskih tekmovalcev z našimi smučmi. Na veliko presenečenje smo ugotovili, da so naše smuč — seveda najbolj Impuls in Super GSL, zelo cenjene. Povpraševanje po smučeh Elan je zelo veliko. Lahko mirno trdimo, ko bodo urejena formalna vprašanja robne zamenjave, bomo lahko v to deželo izvozili večje količine dražjih, kvalitetnih smuč. Kvalitetnih poudarjam zato, ker so spričo njihovega občutka, da jim proizvajalci smuč (med njimi tudi avstrijski) dobavljajo manj kvalitetne in že zastarele izdelke. Elan si je s prvimi pošiljkami, ki so jih razdelili sami med kvalitetne smučarje, pridobil v tem pogledu zaupanje. Smuč po vseh karakteristikah primerjajo, ali jim dajejo celo prednost pred mnogimi znanimi svetovnega slovesa. Vsekakor si to naklonjenost in renome, če hočemo uspešno prodajati, tudi v bo-

doče ne smemo pokvariti s slabo kvaliteto.

Naša dva servisna smučarja v uniformah (Bohinc Janez in Pesjak Marjan) sta s svojimi akcijami, bilo to servisnega ali reklamnega značaja, odigrala pomembno vlogo. Naj omenim samo to, da smo za tekmovalce posodili naše osebne smuč dvema sovjetskima tekmovalcema (državnemu prvaku in tekmovalcu druge kategorije) in da je prav ta slabši tekmovalac z izposojenimi smučmi kar naenkrat bil najboljši od vseh sovjetskih reprezentantov. Državni prvak je bil diskvalificiran. Lahko bi še našteval podobne primere, predvsem pa pozdravne govore na vseh sprejemih, kjer smo uživali vse priznanje.

Za konec pa še o kraju samem. V Sovjetski zvezi postopoma gradijo večje smučarske centre med njimi tudi na Kavkazu. Do sedaj imajo v ozki dolini, kjer je tudi nekaj delavskih blokov, zgrajenih nekaj hotelov. Na južnih pobočjih že obratuje nekaj sedežnic in vlečnic. Na severni strani doline, kjer se dviga mogočni Elbrus, pa imajo namen od obstoječe Gondole podaljšati sistem žičnic prav na pobočje samega Elbrusa, kjer sedaj turisti še ne smučajo.

Iz filmov o smučanju, ki so nam jih pokazali, smo lahko razbrali, da je alpski smučarski šport, kot izgradnja smučarskih centrov v Sovjetski zvezi v velikem porastu.

ing. Andrej Robič

ZAHVALA

za razumevanje in pomoč v času porodniškega dopusta, predvsem direktorju splošnega sektorja tov. Vlasti Vidic in obratovodju tov. Jožetu Bercetu ter drugim.

Ambrožič Lucija

ZAHVALA

za sodelovanje pri delu v 14 letih moje zaposlitve v Elanu. Obenem vam želim tudi v bodoče obilo uspehov pri delu.

Ob vstopu v pokoj
Minka Bohinc

ZAHVALA

Ob težki izgubi drage mame

KATARINE ZUPAN

se iskreno zahvaljujem za izrečeno sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujem finančnemu sektorju za podarjeno cvetje.

Zupan Anica

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta

SVAB VALENTINA

se zahvaljujem delavcem telovadnega orodja za podarjeno cvetje.

Svab Valentin

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega očeta

JAKOBA FRELIHA

se iskreno zahvaljujem za sočustvovanje, posebno pa sodelavcem razreza lesa za vence na grob.

Milan Frelj

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta

JOZETA KLINARJA

se zahvaljujem vsem za izrečena sožalja. Posebno zahvalo sem dolžan sodelavcem kovinskega obrata za podarjeni venec.

Miro Klinar

ZAHVALA

Ob deseti obletnici smrti moža in očka

ANTONA POTOČNIKA

ki se ga še vedno spominjate ter za vso izkazano pomoč se vam najlepše zahvaljuje

družina Potočnik

**Ludvika
Golmajerja
ni več
med nami**

Umril je in nas za vedno zapustil letos že drugi član delovne skupnosti tov. Ludvik Golmajer. Pokojnik se je rodil 25. 10. 1943 v Trzinu. V našo delovno organizacijo je stopil 1. 4. 1971 in se zaposlil na delovnem mestu vzdolžno žaganje lesa v razrezu lesa. Ni mu še poteklo dvomesečno poskusno delo, ki ga je zelo zadovoljivo opravljal, že mu je kruta usoda v najlepših letih življenja prekinila njegovo življenjsko pot. Bil je žrtev prometne nesreče, ki mu je prizadejala tolikšne telesne poškodbe, da jim je podlegel. Čeprav je bil šele začetnik, je pokazal vso vnemo do dela. Ohranili ga bomo v trajnem spominu. Njegovim svojcem pa izrekamo iskreno sožalje.

Kadri - v maju 1971

Stanje delovne sile dne 31. maja 1971

V podjetju z obratom družbene prehrane je bilo skupno zaposlenih 765 delavcev, od tega: 407 moških, 358 žensk.

V inštitutu pa je bilo skupno zaposlenih 38 delavcev, od tega: 30 moških, 8 žensk.

Gibanje delovne sile:

V podjetju so se tekom maseca zaposlili sledeči novi delavci:

Hribar Janez — ekonom. tehnik — na delovnem mestu komercialista v prodajnem oddelku; Rozman Ivana — administratorica — na delovnem mestu administratorja v prodajnem oddelku; Kersnik Janez — mizar — na delovnem mestu mizar-ska dela v telovadnem orodju; Rozman Janez — delavec — na delovnem mestu ročna mizarska dela v obratu smuči; Triplat Feliks — delavec — na delovnem mestu strojne-ga stiskalca v kovinskem oddelku; Resman Franc — precizni mehanik — na delovnem mestu remontnega ključavničarja v pomožnem obratu — iz JLA; Erzar Janez — delavec PK — na delovnem mestu ročna mizarska dela v obratu smuči — iz JLA; Finžgar Jože — ključavničar — na delovnem mestu remontnega ključavničarja v pomožnem obratu; Jančar Franc — delavec — na delovnem mestu transportnega delavca v pomožnem obratu; Lazarevič Stana — delavka — na delovnem mestu ročna mizarska dela v obratu smuči; Burnar Marinka — delavka — na delovnem mestu ročna mizarska dela v obratu smuči; Bolčina Franc — delavec — na delovnem mestu ročna mizarska dela v obratu smuči; Teran Janez — elektromehaničar — na delovnem mestu električarja v pomožnem obratu; Renko Marija — uslužbenka — na delovnem mestu saldokontista v finančnem sektorju — za določen čas; Por Ana — delavka — na delovnem mestu ročna mizarska dela v obratu smuči; Trojar Milena — frizerka — na delovnem mestu ročna mizarska dela v obratu smuči; Piškur Ana — delavka — na delovnem mestu skladiščne delavke v skladišču gotovih izdelkov; Štukelj Ana — delavka — na delovnem mestu skladiščne delavke v pripravi lesa; Mediževac Olga — delavka — na delovnem mestu ročna mizarska dela v obratu

smuči; Cerkovnik Anton — delavec — na delovnem mestu ročna mizar-ska dela v obratu smuči; Kolmanko Anton — delavec — na delovnem mestu ročna mizarska dela v obratu smuči.

V inštitutu sta se zaposlila:

Jesenko dip. ing. Jože — dipl. ing. tehnične matematike — na delovnem mestu vodja računskega centra — iz JLA; Mežek Franc — strojni tehnik — na delovnem mestu pripravnika.

Iz podjetja pa so odšli:

Rozman Valentin — mizar — zaposlen na delovnem mestu lepljenje v obratu smuči — po sporazumu; Golmajer Ludvik — delavec — zaposlen na delovnem mestu vzdolžno žaganje lesa v pripravi lesa — umrl; Tonec Jože — ključavničar — zaposlen na delovnem mestu remontnega ključavničarja v pomožnem obratu — samovoljna zapustitev dela; Bernard Ljudmila — delavka — zaposlena na delovnem mestu montažna dela v obratu smuči — po sporazumu; Soklič Vincencij — tapetnik — zaposlen na delovnem mestu sedlarska dela v sedlarskem oddelku — po sporazumu; Piškur Ana — delavka — zaposlena na delovnem mestu skladiščne delavke v skladišču gotovih izdelkov — po sporazumu; Likozar Milan — delovodja — zaposlen na delovnem mestu kontrolorja v proizvodnji — po sporazumu; Gros Leopold — pleskar — zaposlen na delovnem mestu lepljenje v obratu smuči — po sporazumu.

Poroke

Poročili so se:

Papler Franc — ključavničar v pomožnem obratu; Eržen Alojz — strugar v kovinskem oddelku — montaža telovadnic; Mežek Cvetka — fakturist v prodajnem oddelku; Pintar Drago — planer proizvodnje v tehničnem biroju.

Cestitamo in želimo veliko zadovoljstva na novi življenjski poti!

Rojstva

Rodili so se:

Antolič Francki — deček
Koman Nataši — deklica
Mežnarec Anici — deček
Regovec Justini — deček

Šahovske novice

XVII. OBČINSKO SINDIKALNO EKIPNO PRVENSTVO ZA LETO 1971

V organizaciji Šahovskega društva Lesce in pod pokroviteljstvom občinskega sveta Zveze sindikatov Radovljica, se je prvenstva v Lescah 18. maja udeležilo 6 tričlanskih ekip.

Vrstni red po tekmovalstvu:

1. Elan Begunje (Prestrl Jožef, Vrečko ing. Maks in Jerala Vinko)
2. Prosvetni delavci občine Radovljica
3. Milica Radovljica
4. Veriga I. Lesce
5. Veriga II. Lesce
6. Gorenjka Lesce

Kot zmagovalci smo osvojili prehodni pokal ObS ZS Radovljica in

spominski pokal, vsak posameznik pa je prejel še športno sindikalno značko. S tem pa smo tudi zagotovili nastop na republiškem moštvenem prvenstvu.

XXIII. EKIPNO SIND. PRVENSTVO SRS — 1971

Tega prvenstva se je udeležilo v Portorožu od 28. do 30. maja 19 šestčlanskih ekip.

Ekipa podjetja Elan Begunje, v

kateri so igrali Kopač Tomaž, Jerala Vinko, Vrečko ing. Maks, Prestrl Jožef in še dve okrepitvi, je osvojila dobro 12. mesto.

Elanovi udeleženci II. lesariade

II. lesariada Elan prvak Gorenjske

II. letne športne igre delavcev lesnoindustrijskih podjetij Slovenije.

Drugih letnih iger lesne industrije Slovenije 5. junija v Celju se je udeležilo okoli 700 tekmovalcev iz 22 delovnih kolektivov.

Naše podjetje je zastopalo 50 tekmovalcev, ki so nastopili v sledečih športnih panogah: člani — kegljanje, odbojka, streljanje, mali nogomet in šah; članice: kegljanje, odbojka in streljanje. Za vsako podjetje je lahko v posamezni športni panogi tekmovala le ena ekipa tako v moški kot ženski konkurenci.

Naši tekmovalci so dosegli:

Rezultati — člani:

Kegljanje 7. mesto od 19 ekip in 28 točk

Odbojka — 2. mesto od 13 ekip in 45 točk

Streljanje — 7. mesto od 20 ekip in 28 točk

Mali nogomet — 13. mesto od 16 ekip in 18 točk

Šah — 2. mesto od 15. ekip in 45 točk.

Rezultati — članice:

Kegljanje — 6.—7. mesto od 9 ekip in 31 točk

Odbojka — 2. mesto od 5 ekip in 45 točk

Streljanje — 10. mesto od 10 ekip in 22 točk.

Rezultati — ekipno:

I. mesto — BREST Cerknica 274 točk

II. mesto — LIK »SAVINJA« Celje, 265 točk

III. mesto — ELAN Begunje, 262 točk

IV. mesto — MARLES Maribor, 251 točk

V. mesto — TOVARNA MERIL Slovenj Gradec, 240 točk.

Zaključek v dvorani strelskega društva KLADIVAR je bil veličasten. Vsem tekmovalnim ekipam v vseh disciplinah so bile razdeljene lične diplome, ekipam za osvojena prva tri mesta pa še pokali.

Prehodni pokal zmagovalca je osvojila ekipa BRESTA iz Cerknice, ki bo tako prihodnje leto organizator III. LESARIADE.

Odbojkarji med igro

Nagrada za tehnično izboljšavo

Komisija za izume in tehnične izboljšave je predlagala Odboru za vprašanja združenega dela, da se nagradi tov. Janka Resmana z nagrado 900 din za vlogo št. 108 Vrezovanja veznikov z navojnimi čeljustmi.